

ОТДЕЛ "ОБСЛУЖВАНЕ И ФОНДОВЕ"
Силвия Найденова - зам. началник отдел "Обслужване и фондове"
E-mail: Silvia_Najdenova@abv.bg

Основните дейности в отдел "Обслужване и фондове" са свързани с мисията на Централната библиотека на БАН да обслужва българската наука и чрез съчетаването на традиционните и модерните технологии и услуги да се изгражда и развива като съвременен библиотечно-информационен център. ЦБ на БАН обслужва научни работници, преподаватели, специалисти, студенти, граждани.

В съответствие с тази функция отделът насочва усилията си към:

- организиране на библиотечните фондове;
- обслужване на читателите с библиотечни документи от фондовете на Централната библиотека и на други библиотеки в страната и в чужбина чрез национално и международно заемане;
- ретроконверсиране на библиотечни документи от фонда на ЦБ;
- дигитализиране на микрофилмирани старобългарски ръкописи, българска възрожденска книжнина и други редки и ценни библиотечни документи;
- провеждане на текуща инвентаризация и вторичен подбор на библиотечни документи от фонда на ЦБ.

Библиотечният фонд на Централната библиотека на БАН съдържа над 600 000 тома библиотечни документи, като книгите са над 400 000 т., а периодичните издания — над 200 000 т.; поддържат се 12 специализирани колекции и 41 лични библиотеки. Библиотечните документи са разположени в основно хранилище (2 подземни и 4 надземни етажи) и депозиториум за малко използвана литература.

Обслужването се извършва чрез съчетаване на информационните възможности на традиционните и електронните каталози:

- традиционният каталог се поддържа до 2002 г. и съдържа информация за книги, периодични издания на кирилица и латиница, картографски издания, графични издания, старопечатни книги, дисертации, защитени в България, микрофилми и фотокопия на ръкописи;
- електронният каталог се въвежда през 2003 г.

Служителите в отдел „Обслужване и фондове“ предоставят следните библиотечно-информационни услуги на своите читатели:

- търсене в традиционните и електронните каталози;
- индивидуално заемане на библиотечни документи за дома и ползване в читалнята;
- междубиблиотечно и международно междубиблиотечно заемане (МЗ и ММЗ);
- размножаване на библиотечни документи (ксерокопиране и сканиране);
- предоставяне на справки — устни и фактологични;
- организиране и участие в изложби;
- доставка на документи по електронен път;
- достъп от IP пространството на БАН до 17 научни бази данни.

Читалнята на Централната библиотека на БАН, която носи името на дарителя акад. Стефан Панаретов, разполага с 30 места, четири компютъра и два апарата за четене на микрофилми. Нейният фонд наброява 8 943 библиотечни единици, като значителна част от тях са справочници и енциклопедии.

Само през 2007 година в Централната библиотека на БАН са регистрирани 950 читатели, посещенията им са 6398, раздадените библиотечни документи са 5123. Чрез МЗ и ММЗ са доставени 167 заглавия.

Едно от най-значителните постижения на Централната библиотека след 2002 г. е внедряването на модерната интегрирана библиотечна система ALEPH500 за управление на

библиотечно-информационните ресурси. Голям принос за нейното въвеждане и функциониране има и колективът на отдел "Обслужване и фондове" с реализирането на проекта за ретроконверсия на библиотечния фонд. Ретроконверсирани са фондовете на читалня "Акад. Стефан Панаретов", фонд "Академика", сбирките на ООН и Световната банка. В момента се ретроконверсира сбирката от старопечатни книги, като едновременно с това започна и тяхното дигитализиране.

Стратегията за бъдещата дейност на Централната библиотека на БАН е насочена към превръщането ѝ в съвременна дигитална библиотека, която се стреми към опазване на книжовното богатство чрез дигитализиране на ценните и редки библиотечни документи. Именно с това е свързан и друг проект в ЦБ, в който участват и сътрудници на отдела, свързан с машинночитаемо описание на ръкописи (на микрофилми) на кирилица във формат MARC21 и сканирането им, както и сканиране на периодични издания от края на XIX и началото на XX век.

През последните 6 години във връзка със Закона за счетоводството отделът, съвместно с колеги от други отдели, организира и осъществява инвентаризация на библиотечните документи в централното книгохранилище и депозиториума. Това е една трудна и отговорна дейност, която ще допринесе за съхранението, организацията и опазването на фондовете, които са притежавани от Централната библиотека на БАН. До този момент са проверени над 450 000 библиотечни единици. Друга много съществена дейност, извършвана от служителите на отдел "Обслужване и фондове", е вторичният подбор, дейност, свързана отново със съхранението, организацията и опазването на фондовете.

Работата в отдел "Обслужване и фондове" е свързана и изцяло подчинена на световните тенденции за опазване на културно-историческото книжовно наследство и осигуряване на свободен и неограничен достъп до него; заедно с това основна задача на служителите от отдела е осъществяването на съвременно библиотечно-информационно обслужване на потребители от БАН, страната и чужбина.